

Aptariant importuojamų naudotų transporto priemonių importo aktualijas kyla klausimų, susijusių su importuojamų naudotų transporto priemonių deklaravimu, rinkos vertės nustatymu turto vertinimo ataskaitose ir Muitinės departamento aprobuotų naudotų transporto priemonių kainų žinyną „Autotransporto kainos Lietuvoje“ ir „Oldtimer katalog“ taikymu. Atsižvelgdami į praktikoje pasitaikančias situacijas ir kylančius klausimus, teikiame paaiškinimus:

- **Dėl transporto priemonės aprašymo muitinės deklaracijoje (31 langelis).**
- **Dėl importuojamų naudotų transporto priemonių modelio (modifikacijos) nustatymo.**
- **Dėl žinyno „Autotransporto kainos Lietuvoje“ kainų taikymo naudotoms transporto priemonėms, kurios buvo skirtos (pagamintos) ne Europos Sąjungos ir ne JAV rinkoms.**
- **Dėl žinynuose „Oldtimer katalog“ ir „Autotransporto kainos Lietuvoje“ pateikiamu kainų taikymo.**
- **Dėl senų automobilių vertinimo remiantis žinynu „Oldtimer katalog“.**
- **Dėl VŠĮ „Emprekis“ pateikiamu kainų taikymo nustatant panašių transporto priemonių vertę.**
- **Dėl VŠĮ „Emprekis“ teikiamu individualių paklausimų apie importuojamų naudotų transporto priemonių kainas.**
- **Dėl transporto priemonių su trūkstamomis (nuimtomis) detalėmis vertinimo.**
- **Dėl muitinio įvertinimo metodų taikymo.**
- **Dėl atveju, kai pateikiama reikalavimų neatitinkanti turto vertinimo ataskaita.**

Dėl transporto priemonės aprašymo muitinės deklaracijoje (31 langelis).

2015 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2016/341, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas tam tikrų Sąjungos muitinės kodekso nuostatų taikymo pereinamuoju laikotarpiu, kol bus įdiegtos tam tikros elektroninės sistemos, taisyklėmis ir iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2015/2446, C1 priedėlio II antraštinės dalies C skirsnyje nustatyta, kad deklaracijos 31 langelyje prekės turi būti aprašytos taip, kad pakaktų duomenų joms iškart vienareikšmiškai identifikuoti ir suklasifikuoti. Bendrojo administracinio dokumento pildymo instrukcijos, patvirtintos Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. 1B-329 „Dėl Bendrojo administracinio dokumento pildymo instrukcijos patvirtinimo“, 27.35.2 papunktis nustato, kad deklaracijos 31 langelio „Krovinio vietos ir prekės aprašymas“ vidurinėje dalyje prekės turi būti aprašytos taip, kad pakaktų duomenų jas vienareikšmiškai identifikuoti ir suklasifikuoti pagal Kombinuotąją nomenklatūrą. Jei deklaruojamos importuojamos transporto priemonės, „įrašomas transporto priemonės modelis, spalva, pagaminimo metai, identifikavimo (kėbulo) numeris, variklio cilindrų tūris ir galingumas, o jeigu kelių transporto priemonė sužalota ar nepilnai sukomplektuota, taip pat aprašomi sužalojimai ir nurodomos trūkstamos detalės“.

Duomenys apie transporto priemonės markę, modelį ir modifikaciją reikalingi Muitinės departamento aprobuotų naudotų transporto priemonių kainų taikymui (kontrolei ir muitinio įvertinimo tikslams), todėl deklaracijos 31 langelyje turi būti nurodomas pilnas transporto priemonės modelis, įskaitant modifikaciją, pvz.: markė: TOYOTA; modelis: CAMRY HYBRID SE; spalva: PILKA; pagaminimo metai: 2016; identifikavimo Nr.: 4T1BD1FK1GU194032; variklio talpa: 2500; variklio galia: 150; degalų rūšis: hibridinis elektrinis. Dėl transporto priemonių modelio (modifikacijos) nustatymo žiūrėti paaiškinimą „Dėl importuojamų naudotų transporto priemonių modelio (modifikacijos) nustatymo“.

Dėl importuojamų naudotų transporto priemonių modelio (modifikacijos) nustatymo.

Nustatant importuojamų naudotų transporto priemonių muitinę vertę pagal Muitinės departamento aprobuotų naudotų transporto priemonių kainų žinyną duomenis arba duomenis iš kitų šaltinių, svarbu tiksliai identifikuoti transporto priemonę, t. y. nustatyti transporto priemonės modelį ir modifikaciją.

Importuojama naudota transporto priemonė identifikuojama remiantis jos registracijos (nuosavybės) dokumentuose bei pirkimo pardavimo dokumentuose pateikiama informacija, taip pat apžiūrint transporto priemonę. Importuotojas tiksliai transporto priemonės identifikavimui gali pateikti papildomą informaciją, pavyzdžiui, transporto priemonės gamintojo įgalioto atstovo surašytus dokumentus arba transporto priemonės vertinimo dokumentus, kurie sudaryti naudojant remonto kaštų apskaičiavimo platformas (pvz., AudaNet), kuriose transporto priemonė identifikuojama pagal jos identifikavimo numerį (toliau – VIN).

Jei minėtais būdais tiksliai identifikuoti transporto priemonės negalima, transporto priemonė identifikuojama naudojantis transporto priemonių VIN dekoderiais:

1. www.autocheck.com;
2. www.searchquarry.com/vin-decoder;
3. <https://vpic.nhtsa.dot.gov/decoder/Decoder>.

Transporto priemonė identifikuojama iš eilės taikant kiekvieną dekoderį nuo 1 iki 3, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį galima vienareikšmiškai identifikuoti transporto priemonę. Esant neišskumams dėl transporto priemonės modifikacijos, turi būti konsultuojamasi su importuotoju ir VŠĮ „Emprekis“.

Dėl žinyno „Autotransporto kainos Lietuvoje“ kainų taikymo naudotoms transporto priemonėms, kurios buvo skirtos (pagamintos) ne Europos Sąjungos ir ne JAV rinkoms.

Žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodomos Lietuvos rinkoje parduodamų naudotų transporto priemonių kainos. Iš JAV atgabentų JAV rinkai skirtų transporto priemonių rinkos kainos Lietuvoje skiriasi nuo Europos Sąjungos rinkai skirtų (pagamintų) transporto priemonių rinkos kainų, todėl žinyne JAV rinkai skirtų transporto priemonių kainos nurodomos atskirai. VŠĮ „Emprekis“ žinyne teikia išaiškinimą dėl kainų taikymo naudotoms transporto priemonėms, kurios buvo skirtos (pagamintos) ne Europos Sąjungos ir ne JAV rinkoms (<http://www.emprekis.lt/about.php>).

Dauguma naudotų transporto priemonių importuojamos iš tų valstybių, kurių rinkai jos pagamintos ir kurioje buvo eksploatuojamos. Išskirtiniais atvejais importuojamos naudotos transporto priemonės gali būti skirtos vienai trečiajai šaliai (pvz., JAV), o eksploatuotos arba tik įregistruotos kitoje trečiojoje šalyje. Tokiais atvejais taikant žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ pateiktas kainas, atsižvelgiama į tai, kurios šalies rinkai automobilis buvo pagamintas. Pavyzdžiui, importuotojas gali pateikti šalies, kuriai transporto priemonė buvo skirta, registracijos dokumentą (jei buvo registruota), automobilio gamintojo oficialaus atstovo išduotą pažymą,

nurodančią, kuriai rinkai automobilis buvo pagamintas, duomenų bazių išrašus (pvz. www.carfax.eu, www.vingurus.com) ir kitą informaciją.

Esant neaiškumams dėl žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodytų kainų taikymo turi būti konsultuojamasi su VŠĮ „Emprekis“.

Dėl žinynuose „Oldtimer katalog“ ir „Autotransporto kainos Lietuvoje“ pateikiamų kainų taikymo.

Nustatant importuojamų naudotų transporto priemonių muitinę vertę ir muitinio įvertinimo kontrolės tikslams taikomi Muitinės departamento aprobuoti žinynai „Oldtimer katalog“ ir „Autotransporto kainos Lietuvoje“. Žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“ nurodomos rinkos kainos automobiliams, kurie yra iki 30 metų. Pasitaiko atvejų, kai tos pačios transporto priemonės kaina būna nurodyta abiejuose žinynuose. Muitinio įvertinimo tikslams pagrindiniu žinynu laikomas žinynas „Autotransporto kainos Lietuvoje“. Žinyne „Oldtimer katalog“ nurodytos kainos naudojamos toms transporto priemonėms, kurių kainos nepateiktos žinyne „Autotransporto kainos Lietuvoje“.

Dėl senų automobilių vertinimo remiantis žinynu „Oldtimer katalog“.

Žinyne „Oldtimer katalog“ pateikiamos 5 automobilių kainos pagal jų būklę: 1 – nepriekaištingos būklės, 2 – geros būklės, 3 – naudotos būklės, 4 – nusidėvėjusios būklės, 5 – reikalingas remontas; automobilių būklės apibūdinimo vertimas pridedamas. Importuojamo automobilio būklė nustatoma atsižvelgiant į pateiktus būklės aprašymus, reikalui esant grindžiama turto vertintojo surašyta išvada, kurioje nurodoma, kokiai būklei automobilis priskiriamas.

Jei automobilis apgadintas autoįvykio metu ar dėl kitų priežasčių, automobilio muitinei vertei pagrįsti pateikiama turto vertinimo ataskaita. Po automobilio defektų, nurodytų turto vertinimo ataskaitoje, pašalinimo automobilio būklė turi atitikti automobilio būklę iki apgadavimo. Jei dėl remonto automobilio (atskirų automobilio dalių) būklė pagerėja, t. y. nebeatitinka žinyne „Oldtimer katalog“ pateikiamo būklės aprašymo, atsižvelgiant į tai turto vertinimo ataskaitoje atkūrimo (remonto) kaštuose (sąmatoje) turi būti įvertintas šių atskirų automobilio dalių pagerinimas. Dalių pagerinimas apskaičiuojamas vadovaujantis Kelių transporto priemonių vertinimo instrukcijos, patvirtintos bendru Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 120 ir finansų ministro 2000 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 101 „Dėl Kelių transporto priemonių vertės nustatymo tvarkos ir Kelių transporto priemonių vertinimo instrukcijos patvirtinimo“, 64 punkte nurodytu būdu. Pažymėtina, kad seno automobilio apgadintos remontuojamos dalies dažų sluoksnio pagerinimo paruošimo-dažymo išlaidos (darbai ir medžiagos) priimamos kaip pusė apskaičiuotų atkūrimo (remonto) kaštuose paruošimo-dažymo išlaidų.

Jei importuojamas senas automobilis priskiriamas 1-ai ar 2-ai būklei, nurodytai žinyne „Oldtimer katalog“, apskaičiuojant atkūrimo (remonto) kaštus keičiamų dalių nuvertėjimas neskaičiuojamas ir neišskaičiuojamas iš dalių kainos, bet jei dėl remonto automobilio (atskirų automobilio dalių) būklė pagerėja, įvertinamos atskirų dalių ar dažų sluoksnio pagerinimo išlaidos.

Dėl VŠĮ „Emprekis“ pateikiamų kainų taikymo nustatant panašių transporto priemonių vertę.

Jeigu duomenų apie atitinkamų transporto priemonių rinkos kainas žinyne (kataloge) nėra, vadovaujantis Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 1B-361 „Dėl Importuojamų naudotų transporto priemonių

muitinio įvertinimo taisyklių patvirtinimo“, 13 ir 15 punktais bei 17.3 papunkčiu, transporto priemonių rinkos vertė nustatoma atsižvelgiant į panašių markių, modelių ir modifikacijų naudotų transporto priemonių rinkos kainas, nurodytas žinyne (kataloge), išskyrus atvejus, kai transporto priemonės modifikacija akivaizdžiai yra gerokai prabangesnė dėl jubiliejinės ar riboto kiekio serijos bei prabangesnės įrangos už tos pačios gamintojo markės ir modelio bazinės modifikacijos (pvz., „Dodge Challenger SRT Hellcat“, „Ford Mustang Boss“, „Ford Mustang Shelby GT350“).

Panašių markių, modelių ir modifikacijų transporto priemonės suprantamos kaip transporto priemonės, pagamintos to paties gamintojo markės, modelio ir panašios modifikacijos, t. y. pagal transporto priemonės įrangą. Tais atvejais, kai nėra galimybės pagrįstai nustatyti importuojamos naudotos transporto priemonės modifikacijos, vertintojas, vadovaudamasis vizualia apžiūra, t. y. vizualiai matoma transporto priemonės įranga, priskiria transporto priemonę prie artimiausios modifikacijos, pateiktos aprobuotų naudotų transporto priemonių kainų žinyne (kataloge). Šiuo atveju transporto priemonių rinkos vertė nustatoma atsižvelgiant į to paties gamintojo markės, modelio ir panašios modifikacijos transporto priemones, nurodytas Muitinės departamento aprobuotų naudotų transporto priemonių kainų žinyuose (kataloguose). Tik tais atvejais, kai nėra galimybės importuojamų naudotų transporto priemonių rinkos vertės nustatyti remiantis žinyne (katalogu), ji nustatoma remiantis kitais duomenimis.

Dėl VŠĮ „Emprekis“ teikiamų individualių paklausimų apie importuojamų naudotų transporto priemonių kainas.

Individualūs VŠĮ „Emprekis“ atsakymai apie importuojamų naudotų transporto priemonių rinkos kainas teikiami tik tuo atveju, kai jų negalima nustatyti remiantis žinyne (katalogu), t. y., jeigu jame nepateiktos tokių pat arba panašių transporto priemonių kainos.

Jei importuojamų naudotų transporto priemonių muitiniam tikrinimui pateikiami dokumentai, tarp kurių yra VŠĮ „Emprekis“ individualus atsakymas apie transporto priemonės rinkos kainą, prieš priimant sprendimą nesiremti šia kaina prašome kreiptis į VŠĮ „Emprekis“ ir išsiaiškinti visas individualaus atsakymo pateikimo aplinkybes. Taip būtų išvengiama situacijų, kuomet apie tapačią transporto priemonę muitinė ir importuotojas VŠĮ „Emprekis“ pateikia skirtingus duomenis (pvz., nurodo skirtingą nusidėvėjimo lygį, transporto priemonės tipą ir pan.), todėl gauna individualius atsakymus su skirtingomis vertėmis.

Dėl transporto priemonių su trūkstamomis (nuimtomis) detalėmis vertinimo.

Vadovaujantis Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių 17.2 papunkčiu, turto vertinimo ataskaitose, apskaičiuojant vertinamų apgadintų importuojamų naudotų transporto priemonių atkūrimo kaštus, į juos neįskaitoma importuojamų naudotų transporto priemonių sudėtinių dalių, kurios buvo nuimtos (išmontuotos) po transporto priemonių įsigijimo, vertė. Jei transporto priemonės įsigijamos be tam tikrų sudėtinių dalių, tam, kad šias dalis vertinti turto vertimo ataskaitose, muitinei turi būti pateikiama išsami informacija apie įvykdytus sandorius ir transporto priemonių būklę jų įsigijimo metu. Jei transporto priemonės įsigijamos aukcionuose, turi būti pateikiami pirkimo aukcionuose dokumentai, kuriuose nurodytos transporto priemonių įsigijimo kainos, aukcionų mokesčiai ir matyti kokios transporto priemonių dalys buvo išmontuotos jų pardavimo metu. Konkrečius importo atvejus nagrinėja ir sprendimus dėl trūkstamų (nuimtų) detalių vertinimo priima teritorinių muitinių, kurių veiklos zonoje forminamos muitinės procedūros, Tarifų ir muitinio įvertinimo kontrolės skyriai.

Turto vertinimo ataskaitose gali būti vertinamos trūkstamos (nuimtos arba pamestos) detalės, kurios akivaizdžiai buvo apgadintos. Turto vertinimo ataskaitoje atskirai nurodoma, kurios trūkstamos detalės buvo akivaizdžiai apgadintos.

Dėl muitinio įvertinimo metodų taikymo.

Kai importuojamų naudotų transporto priemonių muitiniam įvertinimui netaikomas sandorio vertės metodas, jų muitinė vertė nustatoma taikant antrinius muitinio įvertinimo metodus, t. y. dauguma atvejų remiamasi Mitinės departamento aprobuotais naudotų automobilių kainų žinynais arba turto vertintojų sudarytomis turto vertinimo ataskaitomis.

Nustatant importuojamų apgadintų transporto priemonių muitinę vertę remiantis turto vertinimo ataskaitose apskaičiuota apgadintos transporto priemonės rinkos verte, kuri perskaičiuojama lanksčiai taikant dedukcinį muitinio įvertinimo metodą, t. y. nustatoma vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso (2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013) 74 straipsnio 3 dalimi ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto (2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr.2015/2447) 144 straipsniu, muitinės deklaracijos 43 langelyje turi būti nurodomas alternatyvus muitinio įvertinimo metodas „6“.

Dėl atvejų, kai pateikiama reikalavimų neatitinkanti turto vertinimo ataskaita.

Jei muitinio tikrinimo metu nustatoma, kad naudotos apgadintos transporto priemonės muitinei vertei pagrįsti pateikta turto vertinimo ataskaita neatitinka Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių 17 punkto reikalavimų, deklarantas/importuotojas informuojamas apie nustatytus neatitikimus. Jei deklarantas/importuotojas per nustatytą laiką nepateikia reikalavimų atitinkančios turto vertinimo ataskaitos, transporto priemonės muitinė vertė nustatoma vadovaujantis Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių 19.3 papunkčiu, t. y. remiantis Muitinės departamento aprobuotų naudotų transporto priemonių kainų žinynų duomenimis.